

L'ovella moguda

(ALDC, VI, 1330. L'ovella moguda)

L'enunciat es refereix a la 'ovella que mostra ganes d'ajuntar-se amb el marrà'. La variació lèxica és paral·lela a la del mapa 822, d'acord amb les mateixes motivacions (només hi comentem les denominacions diferents):

1) 'recreació en la unió sexual': *va d'eixida* o *eixida* (va o està *eixida* 110, 115, 118, 125, 130-132, 160, 166, 167, 170, 177-179, va o està *eixia* 183, 185, 187, 189 o, simplement, *eixia* 186, 190, *d'eixida* 154); *va sortida* 105, part. de *sortir*, der. del cat. ant. *surt* (< llat. vg. *SURCTUS), part. de SŪRGĒRE 'brollar, sorgir'; (se) *vol córrer* 148, 152, 162, *es vol acórrer* 162, *se vol encórrer* 130, 132, 138, 139; *va de marro* 32, *va a marro* 42 (*marro* 'tipus de joc', der. de *marrir* o *marrar*, del germ. MARRJAN; però podria ser un pseudoprimitiu de *marrà*, cf. *va de marrà*);

2) 'excitació de l'activitat sexual': *va moguda* o *moguda* (var. *va maguda* o *maguda* 70, 79, 82, per dissimilació o centralització de la vocal inicial, cf. Veny, 1999 c; *ha mogut* 151), der. *va somoguda* 48, 51, 54, 109; *va calenta* o *calenta*; *va de calor* 2, 11, 13 (var. de *va de callor* 1), *en calor* 85, *en calors* 85 (pron. [aŋ kar'ols]); *va alta*; *va o està bona*; *va en saó* 142, amb maduresa i inclinació sexual (< SATIŌNE 'sembla, maturitat'); *va de qualitat* (pron. *va de [k]alitat*) 152, estat òptim per a l'acoblament;

3) 'atracció cap al mascle': *va de marrà* (var. *va marrà* 52, *va de mardà* 106

o, simplement, *va* 39; *vol*

[lo] *marrà* 36, 116,

és de marrà 10)

(*marrà*, format sobre l'arrel

preromana MARR-; *mardà*, amb dissimilació); der. *vol marrir* 89, 102, *se marreix* 12, 77, *s'amarreix* 26, 81; *s'amarrix* 119, amb canvi de suf.; *és amarrida* 46, *marridera* 87, 93, 94, 100, *marridissa* 99; *va de borrec* 30, 34, 38, der. de *borra* 'fibra curta tèxtil considerada rebuig' (< llat. tardà BŪRRA 'drap bast de llana') a causa de la llana de l'anyell; *va de moltons* 83 (*moltó*, del cèltic MOLTON-); *va de xot* 76 o, simplement, *va* 70, 78, 80, 82; *va per a mascle* 140, *va de mascle* 75, *està de mascle* 157; *cerca es xot* 'busca el xai' 75 (*cerca* < CIRCAT 'recorre' + *xot*, pel soroll que fa quan mama);

4) 'inclinació a ser muntada l'ovella pel marrà; cobrir': *boquidera* 93, der. de *boquida* (part. de *boquir*, format sobre *boc* < fràncic *BŪCCO) i el suf. -era, 'ganes d'anar amb el boc'; *plega mèn* 81, *aplega anyell* 82, ja té la condició de tenir relació sexual (*mèn*, d'origen onomatopeic, com *be*, i *anyell* < AGNELLUS);

5) 'donar senyal d'apariament sexual': *senyala* 39; *va de lluna* 84, *està de lluna* 158.

Desconexem l'origen de *en buldoni* 85 i *de conforro* 155. Les àrees més extenses són *grosso modo* molt acostades a les del mapa 822: *va moguda*, *va eixida*; *va de marrà* correspon a *va de toro* (i *de bou*). Són resultats diferents *va de borrec*, *va de xot*, *va de mascle*, *va de moltons*, *cerca es xot*, *plega mèn*, *aplega anyell*, *va de qualitat*, *en saó*, *en buldoni*, *de conforro*.

Són mots normatius *eixida* i *alta*, des del DG₁, 1932; *moguda* i *calenta*, des del DIEC₁, 1995, com també *en zel*, que no apareix mai en els resultats.

